

วิมานหลังสุดท้าย

ปราสาทผล้านนา

“คนตุ๊ก คนจั่น คนมั้ง คนมี
คนดี คนฮ้าย
ก็ตำยมอดไหม้เป็นดิน
แม้แต่ตุ้พระที่ทรงศีล
ยังมีวจีวิน นอนตำยคว่ำหน้า
หลอนเอาอะหยังป้อฮุ้ยแม่ป้า
แผ่นพระสุธา
ยังมีางบ่าหีนบ่าผา ก้อนเต้าหิว
จ้าง
ยังฮู้แตกม้างเป็นฮอย
หิหาไปเตอะบ่ต้องไปช้อย
เงินเต้าก่องดอย เอาไปบ่ได้”

ปราสาทศพล้านนา

เมื่อเกิดคนตายขึ้น ญาติพี่น้องจะเตรียมพิธีบำเพ็ญกุศลศพขึ้นที่บ้านของผู้วายชนม์ เจ้าภาพจะจัดหาโลงศพ จัดเตรียมสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จัดหาปราสาทศพ สล่าบอกไฟ นิมนต์พระ สล่าแห่ รวมถึงเครื่องครัวต่างๆ ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อของคนในท้องถิ่น สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งในพิธีกรรมงานศพคือ ปราสาทศพ ญาติพี่น้องจะนำโลงศพขึ้นสู่ปราสาทประดับประดาด้วยดอกไม้สด ตกแต่งอย่างสวยงาม เพื่อเป็นการรียอ่องเชิดชูเกียรติคุณงามความดีที่ได้สร้างไว้ และมีความเชื่อว่าเมื่อตายไปแล้วจะได้อยู่ปราสาทแก้ววิมานคำบนสวรรค์ชั้นฟ้า

ปัจจุบันช่างหรือสล่า ที่จะทำปราสาทศพมีน้อยลง เพราะคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจที่จะสืบสานต่อ ความเชื่อเรื่องการใส่ปราสาทลดลงและประหยัดค่าใช้จ่าย ของเจ้าภาพด้วย ในการทำปราสาทศพมีหลายขั้นตอน มีความประณีต และต้องใช้เวลาทำที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันตามเวลาที่เจ้าภาพกำหนด

สล่า ปราสาทศพ

นายปิยะพงษ์ สำริ
ชาวพัฒนามากมายแก้ว
ต.ป่าไฟ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่

การทำปราสาทศพล้านนานั้นมีอยู่หลายแบบ ได้แก่ แบบแท่นแก้วชาย 1 ชั้น 2 ชั้น 3 ชั้น แบบปราสาทมุก 3 ชั้น แบบฐานธรรมดาและแบบฐานมีบันได แบบปราสาทมุก 4 ชั้น 2 ชั้น 1 ชั้น แบบปราสาทมุกแท่นแก้วชาย 5 ชั้น แบบปราสาทหลังท้าย แบบปราสาทหลังท้ายหัวกระโจม และปราสาทแบบต่างๆ มีประสบการณ์ในการทำปราสาทมา 30 ปี ราคาที่จำหน่ายตั้งแต่ราคา 7,000 ขึ้นไป จนถึง 25,000 บาท หรือราคาอาจจะมากกว่านั้นขึ้นอยู่กับแบบ ความใหญ่ของปราสาทและลวดลายต้องกระดาษที่ละเอียด เพราะต้องใช้ความประณีตและเวลาในการต้องลาย ตัดลาย

วัสดุในการทำ ปราสาทศพ

- ไม้ตะกั่ว/ไม้ชิง ไม้ยาวขนาด 4-5 ศอก หน้า 2 นิ้ว ไม้
แผ่นหน้า 5 นิ้ว หน้า 10 นิ้ว
- กระดาษกล่อ่ง
- กระดาษสีต่างๆ
- กาวลาเท็กซ์
- กาวแป็งมันตัม
- ตะปูขนาดต่างๆ
- ฝ้ายลายลูกไม้
- กระดาษทองลาย

ส่วนประกอบของปราสาทศพ

- ฐานปราสาท	- ยอดปราสาท	- ส่วนหัวปราสาท
- ช่อฟ้า	- ปันลม/เปาลม	- กระจิ่ง
- นาคกำม่น/นาคใหญ่	- นาคน้อย	- อุบะ
- ใบโพธิ์	- ใบไธ	- โถงท้าว
- บันไดนาค	- ปลายจี้	

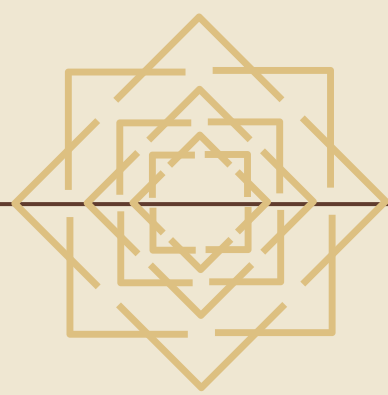

ขั้นตอนการทำปราสาท

---

1. การทำโครงปราสาทนำไม้ขนาดต่างๆ มาตีขึ้นรูปส่วนฐานปราสาท ส่วนหัวปราสาทและส่วนยอดปราสาท
  2. นำกระดาษกล่องมายึดกับปิดโครงปราสาทในส่วนต่างๆ
  3. ลงกระดาษสีหน้าเดียว และปิดลายกระดาษต้องเพื่อให้เกิดลวดลาย ในส่วนต่างๆของปราสาท
  4. ตัดส่วนประกอบต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้นบนตัวปราสาท
  5. นำเอาส่วนฐานของปราสาท ส่วนหัวปราสาทและส่วนยอดปราสาทนำมาประกอบให้เข้ากันตกแต่งด้วยผ้าลูกไม้บริเวณเสาปราสาท
-

ปราสาทพหล่านนามีหลายแบบ รูปทรงต่างๆ บาง
รูปแบบบ่งบอกถึงชนชั้น ยศ บรรดาศักดิ์ เจ้านายเชื้อ
พระวงศ์ พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ มีลวดลายที่วิจิตร
ประณีต มีความสวยงาม แสดงออกถึงความเป็นล้าน
นาและช่างหรือสล่าผู้เชี่ยวชาญ ต้องใช้ศาสตร์ศิลป์
หลายๆ แขนงมารวมกัน จึงจะได้ปราสาทมาหนึ่งหลัง
เพื่ออุทิศไปให้ผู้วายชนม์จะได้ไปอยู่บนปราสาทแก้ว
วิมานคำบนสวรรค์ชั้นฟ้า